

EHKÄISEVÄN PÄIHDETYÖN RAPORTTI 2024

HYVINVOINTILAUTAKUNTA 12.2.2025

EHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖ

- Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015) velvoittaa kuntia tuottamaan rakenteet, jotka mahdollistavat ehkäisevän päihdetyön tekemisen
- Ehkäisevästä päihdetyöstä vastaava toimielin on Nivalassa hyvinvointilautakunta
- Nivalassa on perustettu huhtikuussa 2019 moniammatillinen ehkäisevän päihdetyön työryhmä (EPT-ryhmä), johon kuuluu edustajia Nivalan kaupungilta, Pohteelta, kouluilta, nuorisotyöstä ja työpajasäätiöltä
- Työryhmässä keskustellaan ajankohtaisista päihdeasioista ja nostetaan esille havaittuja ilmiöitä. Työryhmä muodostaa parhaimmillaan paikallisen ehkäisevän päihdetyön verkoston ja foorumin, jossa voidaan yhdessä keskustella, ideoida ja kehittää toimia ehkäisevän päihdetyön tehostamiseksi sekä toteuttaa ehkäisevää päihdetyötä.
- Nivalan kaupungissa ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilönä toimii hyvinvointikoordinaattori

EHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖ

- Ehkäisevä päihdetyö on osaltaan edistämässä kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Ehkäisevä päihdetyö vastaa myös ehkäisevän mielenterveystyön haasteisiin ja samoilla keinoilla voidaankin ehkäistä molempia.
- Ehkäisevän päihdetyön tavoitteena on vähentää päihteiden kysyntää, saatavuutta ja tarjontaa eri kohderyhmissä vaikuttaviksi todettuja menetelmiä hyödyntäen. Parhaimmillaan edistetään päihteettömiä elintapoja, vähennetään päihdehaittoja ja edistetään päihdeongelmista kärsivien kansalaisten oikeuksia. Ehkäisevään päihdetyöhön sisältyy alkoholi, huumausaineet, tupakka ja muut päihtymiseen käytetyt aineet.
- Myös rahapeliriippuvuus ja muut toiminnalliset riippuvuudet kuuluvat ehkäisevän päihdetyön aihepiiriin.

EHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖ

- Vuoden 2023 kouluterveyskyselyn tuloksien perusteella nuorten päihteiden käyttö on vähentynyt, vaikkakin se edelleen on maakunnan keskiarvoa hieman yleisempää. Myös päihteisiin liittyvät rikokset ovat vähentyneet.
- Päihderikokset ovat viimeisimmässä tilastossa laskeneet alueen vähäisimmiksi

EHKÄISEVÄN PÄIHDETYÖN RAPORTTI 2024

TAVOITE	TOIMENPIDE	KOHDERYHMÄ	KOORDINOINTI	JÄRJESTÄJÄ	AJANKOHTA	TOTEUTUMA 2024
Monitoimijainen yhteistyö	Moniammatillisen ehkäisevän päihdetyöryhmän (EPT) toiminnan vahvistaminen ja mahdollinen laajentaminen	Eri toimijoita	hv-koordinaattori	hyvinvointipalvelut	Kokoontuu vähintään 2x vuodessa	Yhteistyötä tehdään maakunnallisesti MiePäVäki-verkostossa, johon hv-koordinaattori on osallistunut. Pohteen vetämä EPT-työryhmä, johon hv-koordinaattori kuuluu Nivalan oma EPT-ryhmä on kokoontunut 3 kertaa v.2024.
	Pakka-toimintamalli	Paikalliset toimijat	hv-koordinaattori	hyvinvointipalvelut	VUOSI 2024	Pakka-toimintamallia on toteutettu soveltuvin osin Nivalassa. Päihdekysely toteutettiin edellisen kerran 2022–2023 vuoden vaihteessa.
Tiedon kerääminen	Päihdekysely 2–4 vuoden välein	Kaikenikäiset kuntalaiset	hv-koordinaattori	hyvinvointipalvelut	SYKSY 2024	Toteutuu Pohteen aikataulun mukaan 3/2025.

Viestintä	Materiaalin jakaminen (painettu- ja sähköinen materiaali) : julisteet, lehtiset, itsehoito-oppaat): nuorisotila, kirjastot, hyvinvointipalvelut, koulut, tapahtumien yhteyteen	Kaikenikäiset kuntalaiset	hv-koordinaattori	hyvinvointipalvelut	VUOSI 2024	- Materiaalia on jaettu erilaisissa tapahtumissa, nuorisotilalla, kirjastolla, hyvinvointipalveluiden ”info”-pisteellä sekä kouluilla oppitunneilla ja välitunneilla aulassa. - Somea on käytetty aktiivisesti.
	Hyvinvointivirtaa -rasti	Ammattiopisto JEDU:n opiskelijat	hv-koordinaattori	hyvinvointipalvelut	VUOSITTAIN	- Lokakuussa 2024 koulunuorisotyö ja hyvinvointipalvelut järjestivät Hyvinvointivirtaa-päiville Jedulle ehkäisevän päihdetyön rastin nikotiinipusseista ja sähkötupakasta. Rastilla kiersi kaikki ensimmäisen vuoden opiskelijat.
	Koulunuorisotyöntekijän pitämät oppitunnit päihdeistä peruskoululaisille	Peruskoululaiset	koulunuorisotyöntekijä	nuorisopalvelut	VUOSITTAIN	- Koulunuorisotyöntekijä on pitänyt kaikille 5. ja 6. luokkalaisille päihdeoppitunnit nikotiinituotteista ja 6.luokkalaisille alkoholista vuonna 2024. - Yläkoululla pidetty koulupäivystyksen yhteydessä tietoisuuksia nikotiinipusseista.

	Päihteisiin liittyvä tempaus yläkoululla ja nuorisotilalla	Nuoret	koulunuorisotyöntekijä	Nuorisopalvelut	KEVÄISIN	- Nuorisotilalla pidettiin maaliskuussa 2024 Selvis-iltta nuorille.
	Virtuaalinen vanhempainilta sähkötupakasta ja nikotiinipusseista	Vanhemmat	hv-koordinaattori	Pohde	Marraskuu 2024	- Pohde järjesti koko hyvinvointialueen vanhemmille virtuaalisen vanhempainillan, jonka aiheena oli sähkötupakka ja nikotiinipussit. Kutsua jaettiin myös Nivalassa.
	Wilma-viestintää vanhemmille sähkötupakasta ja nikotiinipusseista	Vanhemmat 4.lk eteenpäin aina 2. asteen opiskelijoiden vanhempiin saakka	Hyvinvoinnin toimiala	Nuorisotyöntekijä	SYKSY 2024	- Nuorisotyöntekijä tehosti viestintää vanhemmille laittamalla Wilma-viestillä tietoiskua sähkötupakasta ja nikotiinipusseista.